

Nr 136.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående upplåtelse av vissa områden till statens centrala frökontrollanstalt; given Stockholms slott den 1 mars 1935.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 1 mars 1935.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Sköld, anför:

Den 14 juni 1928 föreskrev Kungl. Maj:t, bland annat, att från kronoegendomen Bergshamra nr 1 i Stockholms stad och län skulle i enlighet med av 1928 års riksdag lämnat medgivande (prop. nr 251; skr. nr 331) upplåtas dels till statens centrala frökontrollanstalt en ungefärlig markareal av omkring 10 hektar, att av anstalten innehavas tillsvidare, dels ock till institutet för husdjursförädling en ungefärlig markareal av omkring 14 hektar avgiftsfritt under en tid av tio år, räknat från den 14

mars 1929, dock med rätt för institutet att, därest dess verksamhet efter nämnda tid fortfarande uppehöles, jämväl därefter disponera området, med skyldighet likväl att avflytta inom tre år efter skedd uppsägning. Kungl. Maj:t förordnade därjämte att upplåtelseerna skulle ske under förbehåll om rätt till den revision av områdenas gränslinjer, som kunde betingas av genomförande av stadsplan över områdena eller eljest.

I skrivelse den 5 januari 1935 har *institutet för husdjursförädling* anhallit, att, då institutets verksamhet alltmer koncentrerats till dess försöksgård Wiad i Grödinge socken av Stockholms län och då institutet till följd därav icke längre hade behov av dispositionsrätten över hela det upplåtna området vid Bergshamra, upplåtelsen måtte upphävas från den 14 mars 1935 i vad den avsåge de områden, som å en av vice kommissionslantmätaren Konrad Jansson år 1908 upprättad karta över Bergshamra vore försedda med ägofigurnumren 449, 450, 456, 580, 581 c, 583, 585, 590—598 och 610 samt delar av ägofigurererna 439, 446, 448 a, 451, 481, 581 b, 586, 599, 601 och 609.

Vidare har *styrelsen för statens centrala frökontrollanstalt* i skrivelse den 11 januari 1935 hemställt, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för att anstalten från den 14 mars 1935 och tillsvidare erhöle dispositionsrätten över de arealer av kronoegendomen Bergshamra, som institutet för husdjursförädling från nämnda dag önskade avstå.

Till motivering av sin hemställan har styrelsen anfört, bland annat:

Då Kungl. Maj:t på grund av riksdagens beslut i sin skrivelse av den 14 juni 1928 medgav, att från den 14 mars 1929 av kronoegendomen Bergshamra vissa arealer tillsvidare skulle upplåtas till statens centrala frökontrollanstalt och vissa arealer intill den 14 mars 1939 eller eventuellt längre skulle upplåtas till institutet för husdjursförädling, utarrenderade dessa båda institutioner gemensamt nämnda arealer med undantag av de områden, som användes som tomtplatser för vederbörande institutioner. I arrendekontraktet gjordes emellertid de förbehåll, att frökontrollanstalten skulle få disponera för sin fältkontrollverksamhet erforderliga arealer, och att institutet för husdjursförädling skulle hava rätt att i egendomens ladugård uppställa för vissa försöks utförande erforderligt antal djur. Frökontrollanstaltens fältkontrollverksamhet hade under de gångna åren allt mer och mer tilltagit i omfattning, så att härför lämpade arealer hade måst tagas i anspråk icke blott av de till anstalten utan även av de till institutet upplåtna områdena. Då nämnda institut nu anhållit, att ifrågavarande upplåtelse till övervägande del måtte upphävas vid den nuvarande arrendetidens utlöpande den 14 mars 1935, vore det för frökontrollanstalten synnerligen angeläget, att den erhöle dispositionsrätten även över dessa arealer, enär det eljest skulle bereda anstalten stora svårigheter, icke minst av ekonomisk art, att anskaffa för sina fältförsök erforderlig mark, liksom det vore ofrånkomligt icke minst för försökens lämpliga anordnande och skötsel, att Bergshamra egendoms samtliga arealer fortfarande inginge i en och samma jordbruksdrift.

Över förenämnda framställningar hava infordrade utlåtanden avgivits den 28 januari 1935 av domänstyrelsen, som därvid fogat yttrande från

domänintendenten i Södermanlands län, samt den 7 februari 1935 av byggnadsstyrelsen.

Domänintendenten har vitsordat, att frökontrollanstalten för sin fältkontrollverksamhet vore i stort behov av ifrågavarande arealer samt tillstyrkt anstaltens framställning.

Domänstyrelsen har erinrat, att frågan om användningen av kronoegendomen Bergshamra nr 1 samt plan och särskilda bestämmelser för dess bebyggande m. m. ännu ej slutligen avgjorts. Genom beslut den 9 juni 1933 hade Kungl. Maj:t nämligen uppdragit åt byggnadsstyrelsen att verkställa erforderlig omarbetning av ett tidigare uppgjort förslag i berörda hänseenden. Domänstyrelsen ifrågasatte jämväl lämpligheten av att genom en upplåtelse tillsvidare till frökontrollanstalten för längre tid undandraga detta dyrbara invid Stockholm belägna markområde från en mera ekonomisk exploatering. Styrelsen, som givetvis icke hade någon erinran emot en till tiden mera begränsad upplåtelse av området till anstalten, hemställde, att dispositionsrätten till området måtte inskränkas till att omfatta allenast tiden 14 mars 1935—14 mars 1944, vid vilken senare tidpunkt samtliga å egendomen varande arrenden uphörde.

Byggnadsstyrelsen har tillstyrkt, att ifrågavarande markområde upplätes till statens centrala frökontrollanstalt för tiden 14 mars 1935—14 mars 1944 med skyldighet för anstalten, dels att underkasta sig sådana jämkningar beträffande upplåtelsens omfattning, som kunde betingas av förläggande till Bergshamra av annan statsinstitution samt av framdragande av allmänna trafikleder över egendomen, dels ock att icke avsluta arrendavtal berörande egendomen för längre tid än ett år för varje gång.

Jag har intet att erinra mot att de områden av kronoegendomen Bergshamra nr 1, vilka institutet för husdjursförädling önskar frånträda den 14 mars 1935, från samma dag i stället upplåtas till statens centrala frökontrollanstalt såsom erforderliga för dess fältkontrollverksamhet.

Med hänsyn till vad domänstyrelsen och byggnadsstyrelsen anfört torde upplåtelsen dock böra begränsas att gälla tiden till den 14 mars 1944. I övrigt torde för upplåtelsen böra stadgas de villkor, som av byggnadsstyrelsen angivits samt Kungl. Maj:t eljest kan finna skäl föreskriva.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att från kronoegendomen Bergshamra nr 1 i Stockholms stad och län må — på i huvudsak de villkor, som ovan föreslagits — till statens centrala frökontrollanstalt för tiden 14 mars 1935—14 mars 1944 upplåtas de områden av egendomen, som institutet för husdjursförädling förklarar sig önska förstnämnda dag frånträda.

*Departements-
chefen.*

Kungl. Maj:ts proposition nr 136.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Hugo Nordlander.
